

Projekt

Semper biosfärstråk

Län och kommun

Västra Götalands län, Götene

Kommunens projektansvarige

Kommunens projektansvarige

Karolina Ringdahl

Postadress

Torggatan 4

Telefon

0511386232

E-post

karolina.ringdahl@gotene.se

Organisationsnummer

212000-1652

Enhet/förvaltning

-

Postnr Postort

53380 Götene

Mobil

-

Postgiro/Bankgiro

5824-9814

Betalningsreferens

164001

Övriga kontaktpersoner

Namn, organisation

Biosfärområde Vänerskärgården med Kinnekulle

Typ av organisation

Ideell organisation

Postadress

Kyrkogatan 2

Telefon

0501- 39 31 96

E-post

sofia.guldbrand@vanerkulle.se

Namn, kontaktperson

Sofia Guldbrand

Postnr Postort

54230 Mariestad

Mobil

0501- 39 31 96

Organisationsnummer

802447-2782

Projektbeskrivning

Projektnummer	Status	Gott exempel	Projektets tema
22138854	Beviljad	Nej	Övrigt
Projektets startår	Projektstart	Projektslut	Nytt Projektslut
2022	2022-10-01	2024-12-31	-
Tätortsnära	Kmn diarienummer	Lst diarienummer	Projektet drivs av
Projektet är tätortsnära	KSK2032/458	501-35364-2022	Kommun

Sammanfattning

LONA projekt Semper biosfärstråk har som syfte att synliggöra ekosystem och viktiga ekosystemtjänster för människor som bor och verkar i Götene tätort, i samverkan med företaget Semper, som aktivt deltar i projektets genomförande och Biosfärområde Vänerskärsgården med Kinnekulle. Semper biosfärstråk och dess växtgestaltning ska gynna pollinerande växter och samtidigt öka förståelsen för viktiga ekosystemtjänster hos allmänheten. Projektet grundas på Semper AB:s vilja till kunskapsuppbyggnad om grönstråkets ekologiska karaktär och hur besökande människor i projektområdet kan uppleva och förstå de ekosystemtjänster som projektet kommunicerar på ett lättillgängligt sätt. Projektet medför även en komplettering av de biologiska värden med inhemska arter (svenskt ursprung) som finns vid befintligt gång- och cykelstråk genom nyplantering och pollineringsinriktade insatser (se plankarta som bilagts). Projektet syftar därmed även till att Götene kommun stärker arbetet för hållbar grönstrukturskötsel av tätortsnära grönstruktur i anslutning till de industriområden som är nära den yta som projektet ska genomföras på (cirka 750 meter långt stråk som används idag som gång- och cykelväg).

Syfte

Syftet med projektet är att stärka människors kunskaper om vikten av pollinering och biologisk mångfald, ekosystem och ekosystemtjänster. Projektet förläggs utmed ett utvalt och välbesökt vandringsstråk i centrala Götene (gång- och cykelväg) som ligger intill Sempers industriområde med flera stora industrier med mycket hårdgjorda ytor. Projektets målsättning är att stärka människors förståelse för biologisk mångfald, ekosystem och ekosystemtjänster genom kunskaps- och informationsinsatser som workshops och pedagogiska och lättillgängliga informationsskyltar. Projektets utvalda plats syftar till att nå många människor som vandrar, cyklar, bor och arbetar vid detta grönstrukturstråk. Projektet verkar också i linje med Agenda 2030 och mål 11 Hållbara städer och samhällen och mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald.

Bakgrund

En naturvärdesinventering genomfördes i Götene tätort i anslutning till det gång- och cykelstråk som ligger invid industriområdet. Vid samma tidpunkt tog Semper kontakt med Biosfärföreningen och uttryckte att man ville bidra till stärkt biologisk mångfald. Detta i Götene tätort och med en markant medfinansiering för en tydlig landskapsdesign och förstärkt restaureringsinsats med växter för pollinering och utepedagogik om ekosystem och dess tjänster. Biosfärföreningen tog då kontakt med Götene kommun för att undersöka identifierade behov och en treparts samverkansidé inleddes. Projektet bygger på att involvera invånare att stärka sin kunskap om vikten av biologisk mångfald och fungerande ekosystem för människors ekosystemtjänster. Projektet medför även rent konkret att stråket förädlas (stråket går mellan centrum och väg 44, se karta, bilaga 1) med en mängd pollinerarvänliga växter med svenskt ursprung (fröer och plantor) och insekshotell i enlighet med naturvärdesundersökningen. Planerade nyplanteringar och insekshotell i detta projekt anser vi stärker synbarheten för människorna som vandrar eller besöker området. Valet av detta vandringsstråk för projektet är att det är "väl trafikerat" med anställda vid närliggande arbetsplatser, personer som cyklar eller promenerar eller rastar sina hundar.

Lidköping, Götene och Mariestads kommunområden fick tillsammans Unescos biosfärutnämning år 2010 och är därmed ett av världens modellområden för hållbar utveckling. Det innebär bland annat ansvar att bevara, utveckla och stödja natur- och kulturvärden, samt att vara en arena för implementering av FN:s globala mål och Agenda 2030.

I åtgärdsredovisningen med budget avser (P/A) den arbetstid som planeras för att processleda projektet som görs av Biosfärkontoret (P) och arbetsinsatser av Götene kommuns Samhällsbyggnad (A).

Lokala aktörer

Företaget Semper AB Semper, Götene kommun, den ideella föreningen Biosfärområde Vänerskärsgården med Kinnekulle. Medintressenter är den lokala Naturskyddsföreningen och Götene Support Group (en självorganiserande grupp för etablerade och nya svenskar i Götene kommun).

Projektets bidrag till miljö kvalitetsmålen och långsiktigt och varaktigt naturvårdsarbete i kommunen

Projektet bidrar främst till miljö kvalitetsmålen God bebyggd miljö, Ett rikt växt och djurliv, Giftfri miljö och Begränsad klimatpåverkan. Projektet verkar i linje med Agenda 2030 och mål 11 Hållbara städer och samhällen och mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald. Genom projektet kommer Götene kommun få ny kunskap om hur grönsstruktur kan värderas, förädlas och skötas på ett mer hållbart sätt. Projektet skapar nya samarbetsätt med befintliga företag av ekologisk och hållbar karaktär. Projektet ger även förutsättningar för att pröva nya arbetssätt att stärka människors kunskapsförståelse och värdering av flera ekosystemtjänster.

Projektets långsiktiga effekter

Projektet kommer att stärka Götene kommuns skötsel och förädling av befintlig grönsstruktur i framtida tätortsplanering med fokus på ekosystem och ekosystemtjänster. Biosfärområde Vänerskärsgården med Kinnekulle stärker sin kunskap och kunskapsförmedling om ekosystem och ekosystemtjänster till berörda kommuner i vårt biosfärområde men även till övriga biosfärområden i Sverige och internationellt. Företaget Semper får en större medvetenhet om den närmiljö som finns vid sitt företag i Götene kommun men också tydligare relation till de människor som kommer röra sig i detta grönsstrukturstråk. Projektet bidrar även till att fler industrier och industriområden kan inkluderas i liknande satsningar i Götene kommun. Genomförs projektet som planerat, med ett positivt resultat, finns det möjlighet att förlänga detta projektstråk med fler etapper som knyter an till Semper biosfärstråk (upp mot 2 kilometer).

Genomförande och erfarenheter

Inom projektet skulle fem åtgärder genomföras enligt det ursprungliga beslutet och samtliga av dessa har genomförts enligt planen, om än med några mindre avvikelser. De samverkansparter som från början sagt att de skulle vara med medverkade, utom Support group vars organisation tyvärr inte längre var aktiv när projektet drog igång. Dock har samtliga övriga medverkande parter varit med genom hela projektet, med stort engagemang. Projektet har medfört många positiva erfarenheter för de olika medverkande aktörerna och deltagarna. Från förskolans och skolans håll har det beskrivits som värdeskapande att barnen själva sått ängsmark, lärt sig mer och dessutom kan ha fått en mer omhändertagande känsla för platsen som sådan. I sociala media har vi förstått att ängsytorna varit mycket populära hos Göteneborna. Ett inlägg på facebook om projektet gav nära 700 likes, vilket är mycket för en mindre ort. Bland kommentarerna uppmuntras fler att göra liknande insatser. Biosfärföreningen har fått fler frågor från andra företag om att samverka kring fler, liknande insatser. Som ett av Sveriges och världens modellområden för hållbar utveckling är Biosfärföreningen mycket glada för det här positiva exemplet på hur samverkan kan leda till mycket goda resultat. Inom projektperioden tog Arla också initiativ till en förstudie som handlar om stärkt natur och en plats för rekreation på deras mark norr om riksväg 44. Platsen ligger i nära anslutning till Semper biosfärstråk. Projektgruppen ser tydligt och konkret att projektet inspirerat fler att göra insatser för stärkt biologisk mångfald. Ytterligare synergier sker då GöteneBostäder under ca samma tidsperiod stärkt några ytor ett stenkast från stråket. Fler positiva erfarenheter har handlat om stärkt samverkan mellan befintliga och nya samverkansparter, samt ökad kunskap. Nya erfarenheter följde med situationen med Sempers nedläggning, det var frågor som ingen av gruppens parter hade kunnat förutse. Tillsammans hittade vi dock vägar framåt och kunde genomföra projektet till fullo. En sak till – projektet har genererat att Götene kommun satsat extra på platsen, mer än det som var planerat från start. Semper har också betalat för skötseln av platsen för 5 år framåt.

Text från tidigare delrapport:

Detta LONA projekt inleddes i slutet av 2022 efter beslut om att projektet beviljats projektstöd. Projektets lednings och arbetsgrupp har träffats vid webbmöten men även fysiskt vid flera tillfällen. Ledningsgruppen består av Hållbarhetsstrateg för Semper centralt i Sverige, driftsansvarig för Semper i Götene, Tjänsteperson från Biosfär Vänerskärsgården med Kinnekulle och Kommunutvecklare på Götene kommun som även är projektägare. Ledningsgruppen samverkar med viktiga deltagare i projektet, bland annat skötselansvariga för grönytor i Götene kommun och med verksamhetsansvarig på Götene Vatten & Värme som har intressen i det Biosfärstråk som vi ska verka i. Projektet samverkar med barnverksamheten SPEKTRUM som är ett pedagogiskt stöd till förskole- och skolverksamheten i Götene kommun. Under 2023 var Spektrum involverade i att låta förskolebarn besöka Biosfärstråket med sina förskolepedagoger. Syftet var att låta

Projektets stöd till olika samhällsintressen

I vilken omfattning stödjer projektet de globala hållbarhetsmålen?

Hållbarhetsmål 2030	Ingen betydelse	Liten betydelse	Stor betydelse
Ingen fattigdom	X		
Ingen hunger		X	
Hälsa och välbefinnande			X
God utbildning för alla		X	
Jämställdhet		X	
RentVattenOchSanitet		X	
HållbarEnergiFörAlla	X		
Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	X		
Hållbar industri, innovationer och infrastruktur			X
Minskad ojämlikhet		X	
Hållbara städer och samhällen			X
Hållbar konsumtion och produktion			X
Bekämpa klimatsförändringen			X
Hav och marina resurser	X		
Ekosystem och biologisk mångfald			X
Fredliga och inkluderande samhällen		X	

I vilken omfattning stödjer projektet genomförande av miljökvalitetsmålen?

barn uppleva stråket som det ser ut nu och ta fram egna önskemål om hur detta stråk kan utvecklas ur deras barnperspektiv. Förskolebarn besöker detta stråk kontinuerligt. Gemensamma pressträffar sker inför de insatser och arrangemang som sker i detta Biosfärstråk. Projektet genomförde LONA dagar i augusti 2023 i projektets stråk som blev lyckade även om vädret var ruskigt med rätt mycket regn. Cirka 150 barn deltog bland annat från lokala förskolor och skolor under LONA dagarna inom projektet i slutet av augusti, 2023. I februari 2024 genomfördes ett stormöte med alla aktörer som medverkar i projektet för att fortsätta planera 2024 års verksamhet. Projektet genomförs enligt projektplan.

Projektets initiala och långsiktiga effekter från naturvårdssynpunkt

Projektet har bidragit till högre kunskap hos besökare. På platsen finns numera flera nya habitat och strukturer samt möjliga boplatser för insekter och fåglar. Ängar och framtida ändrad skötsel kommer att bidra med ökad föda åt pollinerare. Platsen har inspirerat närliggande företaget Arla att starta en förstudie om Arla rekreatiomsområde ett stenkast från stråket.

Text från tidigare delrapport:

Projektet kommer att stärka Götene kommuns skötsel och förädling av befintlig grönstruktur i framtida tätortsplanering med fokus på ekosystem och ekosystemtjänster. Biosfärområde Vänerskärsgården med Kinnekulle stärker sin kunskap och kunskapsförmedling om ekosystem och ekosystemtjänster till berörda kommuner i vårt biosfärområde men även till övriga biosfärområden i Sverige och internationellt. Företaget Semper får en större medvetenhet om den närmiljö som finns i projektet och i Götene kommun men också tydligare relation till de människor som kommer röra sig i detta grönstrukturstråk. Projektet bidrar även till att fler industrier och industriområden kan inkluderas i liknande satsningar i Götene kommun. Företaget Arla har nu inlett ett LONA projekt i anslutning till detta pollinatorstråk. Projektet genomförs som planerat. I dagsläget har projektet fått ett positivt resultat. Detta gör att det finns möjlighet att förlänga detta projektstråk med fler etapper som knyter an till Semper biosfärstråk (upp mot 2 kilometer).

Samverkan med flera aktörer

De samverkansparter som från början sagt att de skulle vara med medverkade, utom Support group vars organisation tyvärr inte längre var aktiv när projektet drog igång. Dock har samtliga övriga medverkande parter varit med genom hela projektet, med stort engagemang.

Text från tidigare delrapport:

Hittills har merparten av alla parter som vi planerat för deltagit. Dels inom vår styrgrupp och i anslutning till projektets start och första projektmånader. Under sista helgen i augusti 2023 genomfördes två LONA dagar. Då deltog alla parter i vår ledningsgrupp, men även personer från lokala naturskyddsföreningar och barn från lokala förskolor och grundskolor. Dessa barn fick vara med att så ängsfröer i 8 olika ängsytor som tagits fram i detta stråk. Fröblandningarna är svenska ängsblommor och inköpta från ett företag som specialiserat sig på svenska ängsblommor. Barnen fick även gå en tipspromenad med frågor om natur utifrån ett barnperspektiv. I februari 2024 genomfördes ett planeringsmöte med alla deltagande parter för att planera 2024 års verksamhet. Under mars-maj fortsätter arbetet med planteringar och skötselarbete i stråket. Alla aktörer samverkar för en ny LONA helg i augusti 2024.

Hur kommer projektets återstående uppföljning och utvärdering att gå till

Det kommer att ske en årlig uppföljning och utvärdering av Götene kommun, Naturskyddsföreningen Götene Kinnekulle och Unesco Biosfärområde Vänerskärsgården med Kinnekulle. Götene kommun kommer att ansvara för skötsel av stråket. Semper har bidrag med finansiering om 5000kr i fem år. Sträckan ingår numera i Svensk Dagfjärilsövervakning.

Text från tidigare delrapport:

Projektet bidrar främst till miljö kvalitetsmålen God bebyggd miljö, Ett rikt växt och djurliv, Giftfri miljö och Begränsad klimatpåverkan. Projektet verkar i linje med Agenda 2030 och mål 11 Hållbara städer och samhällen och mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald. Genom projektet kommer Götene kommun få ny kunskap om hur grönstruktur kan värderas, förädlas och skötas på ett mer hållbart sätt. Projektet skapar nya samarbetsätt med befintliga företag av ekologisk och hållbar karaktär. Projektet ger även förutsättningar för att pröva nya arbetssätt att stärka människors kunskapsförståelse och värdering av flera ekosystemtjänster. Alla dessa aspekter och resultat följas upp och utvärderas efter hand i projektets genomförande och vid avslut.

Åtgärder och kostnader i projektet

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
1		2022-10-02	2023-06-22
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
70 000 kr	35 000 kr	0 kr	
Utfall total kostnad	Utfall sökt bidrag	Utfall ideellt arbete	
82 500 kr	35 000 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
02 - Framtagande av underlag t.ex. i form av kommunala naturvårdsprogram för genomförande av åtgärder inom naturvård och därmed sammanhängande friluftsliv			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
13 - Övrigt		4500	m2
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
16 - Ett rikt växt- och djurliv	09 - Generell naturtyp	09 - Generell organismtyp	03 - Människa/Friluftsliv
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
1 - Tillgänglig natur för alla		04 - Landskapskaraktär – natur och kulturarv	
Genomförd i sin helhet		Slutår	
Ja		2023	
Motivering till förändringar			
Det gick åt lite mer tid i åtgärd 1 än beräknat före start, då det krävdes en helhetsplanering för det totala projektet under den tidsperioden.			

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Fördjupad inventering av närliggande grönstruktur och värdestråk för djur och växter i anslutning till projektområdet. Framtagning och färdigställande av detaljerad plan för Sempers biosfärstråk (750 meter). Processtid och administrativ beräknas bli totalt 34 arbetstimmar.

Miljö kvalitetsmål	Ingen betydelse	Liten betydelse	Stor betydelse
Begränsad klimatpåverkan		X	
Frisk luft		X	
Försurning		X	
Giftfritt		X	
Ozonskikt	X		
Strålning	X		
Övergödning		X	
Sötvatten		X	
Grundvatten		X	
Kust och hav	X		
Våtmark		X	
Skog		X	
Odlingslandskap		X	
Fjäll	X		
Bebyggelse			X
Djur och växter			X

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
2		2023-04-02	2024-05-15
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
124 000 kr	62 000 kr	0 kr	
Utfall total kostnad	Utfall sökt bidrag	Utfall ideellt arbete	
124 600 kr	62 000 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
05 - Restaurering av områden, naturtyper eller bestånd av arter som bedöms värdefulla från naturvårdssynpunkt			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
44 - Biotopförbättrande åtgärder		4500	m2
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
16 - Ett rikt växt- och djurliv	09 - Generell naturtyp	09 - Generell organismtyp	01 - Naturvärde
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
0 - Ej vald		04 - Landskapskaraktär – natur och kulturarv	
Genomförd i sin helhet		Slutår	
Ja		2024	
Motivering till förändringar			
Åtgärd 2 innefattade inköp och plantering av kompletterande växter, färdigställande av boplatser för insekter och informationsplatser och rastplats vid stråket. Götene kommun har även kompletterat med ytterligare förstärkande åtgärder. Extra markarbete har skett för ängsmarken.			

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Inköp och plantering av kompletterande växter, färdigställande av boplatser för insekter och informationsplatser och en rastplats att vila vid och uppleva Sempers biosfärstråk. Plantering och frösättning av kompletterande växter i projektområdet utgår från befintlig grönstruktur och omgivande närmiljö vilket återskapar/restaurerar och kompletterar befintliga ekosystem. 48 arbetstimmar (P/A).

Förvaltning av resultat efter projektiden

Denna åtgärd kommer påverka projektområdets skötsel som Götene kommun ansvarar för. Nya skötselplaner kommer tas fram av Götene kommun för detta biosfärstråk. Utgångspunkten är att återskapa/restaurera projektområdet på ett för naturen "normalläge" där naturen sköter sig själv under samtliga årstider. Mer utökad skötsel kommer däremot ske vid projektytans informations- och viloplatser.

Förvaltning av resultat efter projektiden

Fördjupad inventering och planläggning av projektområdet bildar grund för hur Sempers biosfärstråk ska färdigställas. Den detaljerade planen ska visa Sempers biosfärstråk framtida grönstruktur (för växt och djurliv), var platser ska finnas för information och för utepedagogiska upplevelser av ekosystem och ekosystemtjänster. en särskild yta ska även finnas för att vila och uppleva Sempers biosfärstråk i sin helhet.

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
4		2023-01-01	2023-11-30
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
71 000 kr	35 500 kr	0 kr	
Utfall total kostnad	Utfall sökt bidrag	Utfall ideellt arbete	
71 000 kr	35 500 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
06 - Information, folkbildning och annan kunskapsspridning om naturvård och därmed sammanhängande friluftsliv			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
54 - Informationstavla/skylt		8	st
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
16 - Ett rikt växt- och djurliv	09 - Generell naturtyp	09 - Generell organismtyp	03 - Människa/Friluftsliv
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
2 - Starkt engagemang och samverkan		04 - Landskapskaraktär – natur och kulturarv	
Genomförd i sin helhet		Slutår	
Ja		2024	
Motivering till förändringar			
Informationsmaterialet är skyltar och praktiska visnings exempel såsom ängsytor, fågelholkar, stenmur, död ved och en sandbädd. Skyltar har qr-koder till hemsida med information. Visnings exemplen är anpassade för utomhuspedagogik. Vi har tagit fram sju skyltar och åtta visningsstationer.			

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Framtagning av kommunikationsmaterial för utepedagogik och informationsmaterial för Sempers biosfärstråk. En ny form av tipspromenader för barn och vuxna skapas. P/A 45 arbetstimmar. Några pedagogiska informationsskyltar som ska finnas i projektområdet, en projektbeskrivande skylt och kommunikationsmaterial som hänvisar till mer aktuell webbinformation efter projektets färdigställande.

Förvaltning av resultat efter projektiden

Biosfär Vänerskärgrården med Kinnekulle ansvarar för att ta fram detta kommunikations och informationsmaterial i samverkan med alla lokala intressenter. Götene kommun och Biosfär Vänerskärgrården med Kinnekulle och Semper AB ansvarar tillsammans för att uppdatera detta material vid behov.

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
3		2023-01-01	2024-06-30
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
34 000 kr	17 000 kr	0 kr	
Utfall total kostnad	Utfall sökt bidrag	Utfall ideellt arbete	
28 100 kr	17 000 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
06 - Information, folkbildning och annan kunskapsspridning om naturvård och därmed sammanhängande friluftsliv			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
69 - Informations/dialogträffar		5	st
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
16 - Ett rikt växt- och djurliv	09 - Generell naturtyp	09 - Generell organismtyp	03 - Människa/Friluftsliv
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
2 - Starkt engagemang och samverkan		04 - Landskapskaraktär – natur och kulturarv	
Genomförd i sin helhet		Slutår	
Ja		2024	
Motivering till förändringar			
Semper beslutade att lägga ner sin anläggning i Götene under projektiden. Projektgruppen valde att inte bjuda in till ytterligare workshops specifikt riktade till deras personal under hösten 2025. Däremot har allmänheten bjudits in till bland annat guidad vandring utmed stråket under den perioden. För att möjliggöra för skolbarn att kunna komma till platsen bokades en buss.			

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

5 stycken Workshopar med industripersonal Semper, förskolebarn, skolor, naturskyddsföreningen och support group. P/A=56 Arbetstimmar. Några workshopar planeras ske under vår och höstens 2023-2024. Några workshopar i direkt samarbete med företaget Semper och Biosfär Vänerskärsgården med Kinnekulle.

Förvaltning av resultat efter projektiden

Dessa workshopar har som syfte att ge människor möjlighet att få förbättrade kunskaper om ekosystem, ekosystemtjänster och även bidra till Sempers Biosfärstråks framtida form och innehåll. Genom workshopsinsatserna får även Götene kommun och Biosfärområde Vänerskärsgården med Kinnekulle förbättrade kunskaper om hur framtida liknande workshopar kan ske med liknande innehåll.

Kostnader per kostnadsslag

Arbetskostnad	109 200 kr
Material	128 500 kr
Köpta tjänster	117 200 kr
Resor	0 kr
Övrigt	0 kr
Summa (kr)	354 900 kr

Summering åtgärder

Åtgärdsnummer		Total kostnad	Sökt bidrag	Beviljat bidrag	Värde av ideellt arbete
1	Ansökan Utfall	70 000 kr 82 500 kr	35 000 kr	35 000 kr 35 000 kr	0 kr 0 kr
2	Ansökan Utfall	124 000 kr 124 600 kr	62 000 kr	62 000 kr 62 000 kr	0 kr 0 kr
3	Ansökan Utfall	34 000 kr 28 100 kr	17 000 kr	17 000 kr 17 000 kr	0 kr 0 kr
4	Ansökan Utfall	71 000 kr 71 000 kr	35 500 kr	35 500 kr 35 500 kr	0 kr 0 kr
5	Ansökan Utfall	45 000 kr 48 700 kr	21 500 kr	21 500 kr 21 500 kr	0 kr 0 kr
Summa	Ansökan Utfall	344 000 kr 354 900 kr	171 000 kr	171 000 kr 171 000 kr	0 kr 0 kr

Omfattar ansökan åtgärder för vilka stöd sökts eller beviljats enligt annan författning?

Nej

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
5		2023-08-01	2024-08-31
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
45 000 kr	21 500 kr	0 kr	
Utfall total kostnad	Utfall sökt bidrag	Utfall ideellt arbete	
48 700 kr	21 500 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
06 - Information, folkbildning och annan kunskapsspridning om naturvård och därmed sammanhängande friluftsliv			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
69 - Informations/dialogträffar		2	st
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
16 - Ett rikt växt- och djurliv	09 - Generell naturtyp	09 - Generell organismtyp	01 - Naturvärde
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
0 - Ej vald		04 - Landskapskaraktär – natur och kulturarv	
Genomförd i sin helhet		Slutår	
Ja		2024	
Motivering till förändringar			
Vi genomförde två LONA-dagar per år enligt planen. 2023 visade prognosen på kraftigt regn så vi bokade vi ett tält, vilket var en avvikelse från ursprungs budgeten. 2024 planerades om till vardagar så att förskolor och skolor kunde komma till platsen. Ca 300 barn samt ett 30-tal vuxna har deltagit under de båda LONA-dagarna 2023 och 2024.			

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Två LONA helger, En LONA helg genomförs hösten 2023 och en under 2024 i Sempers biosfärstråk. LONA-helgerna sker i augusti 2023 och 2024. Under LONA helgerna sker frösättning av ängsväxter, tipspromenader om ekosystem och ekosystemtjänster, prova på station för kunskaper om insekter. P/A=51 Arbetstimmar.

Förvaltning av resultat efter projekttiden

LONA helger med upplevelser utmed Semper Biosfärstråk under augusti månad 2023 och 2024. Barn, unga och vuxna från allmänheten och industriföretag och samtliga medintressenter inbjuds.

2022	-	2 000 kr	-
2023	-	19 900 kr	-
2024	-	20 500 kr	-
Totalt	0 kr	42 400 kr	0 kr

Totalt belopp från samtliga finansiärer

Kontanta medel	Egen arbetsinsats inkl LKP	Värde av ideellt arbete
130 000 kr	42 400 kr	0 kr

Finansiering

Typ av finansiär		Namn/Kommun		Intyg bilaga
Företag		Semper AB		3
Period från			Period till	
2022-10-01			2024-12-31	
År	Kontanta medel	Egen arbetsinsats inkl LKP		Värde av ideellt arbete
2022	10 000 kr	-		-
2023	60 000 kr	-		-
2024	10 000 kr	-		-
Totalt	80 000 kr	0 kr		0 kr

Typ av finansiär		Namn/Kommun		Intyg bilaga
Ideell organisation		Biosfär Vänerskärgården med Kinnekulle		2
Period från			Period till	
2022-10-01			2024-12-31	
År	Kontanta medel	Egen arbetsinsats inkl LKP		Värde av ideellt arbete
2022	10 000 kr	-		-
2023	30 000 kr	-		-
2024	10 000 kr	-		-
Totalt	50 000 kr	0 kr		0 kr

Typ av finansiär		Namn/Kommun		Intyg bilaga
Kommun		Götene		1
Period från			Period till	
2022-10-01			2024-12-31	
År	Kontanta medel	Egen arbetsinsats inkl LKP		Värde av ideellt arbete

Godkända ändringar

Kontakt togs före ändring av LONA dagar 2024 för att möjliggöra att skola och förskola kunde delta.

Kommentarer om hur projektets villkor har uppfyllts

Projektet har följt de villkor som planerades.

Motivering till beslut

Länsstyrelsen gör bedömningen att projektets totalkostnad är motiverad ur naturvårdssynpunkt. Projektet kommer att förbättra grönstrukturen i området samtidigt som allmänheten får ökad kunskap om vikten av fungerande ekosystemtjänster. Det kan också på sikt utgöra gott exempel som inspirerar andra att göra åtgärder inom sina industritomter.

Villkor

Id	Beskrivning	Uppfylld
01(2020)	Bidraget får enbart användas för de åtgärder och de resultat som anges i detta beslut.	Ja
02(2020)	Förändringar av projektets åtgärder, resultat, budget eller tidsplan ska godkännas av Länsstyrelsen. Anmälan ska ske i god tid. Om projektet inte kan fullföljas ska Länsstyrelsen underrättas omgående.	Ja
03(2020)	För fleråriga projekt ska en verksamhetsrapport inrapporteras i LONA-tjänsten och en pdf av rapporten ska e-postas till Länsstyrelsen senast den 1 mars varje år.	Ja
04(2020)	En slutrapport ska inrapporteras i LONA-tjänsten och en påskriven utskrift i pdf ska inlämnas till Länsstyrelsen senast tre månader efter det att projektet är genomfört.	Ja
05(2020)	Vid marknadsföring och information om projektet, och i alla dokument som framställs inom projektet ska det tydligt framgå att "Statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt är medfinansierat för genomförandet av detta projekt". Det gäller böcker, rapporter, broschyrer, informationstavlor, pressmeddelanden, webbplatser m.m. Naturvårdsverkets symbol "LONA" ska användas.	Ja
06(2020)	Åtgärder som kan definieras geografiskt ska fotodokumenteras före och efter genomförd åtgärd. Fotografier som visar att åtgärderna har genomförts ska medfölja slutrapporten för projektet.	Ja
07(2020)	Faktiska utgifter samt kostnader för arbetstid (både kommunal, ideell eller annan) ska kunna verifieras på begäran av Länsstyrelsen.	Ja
08(2020)	Allt material som tas fram i projektet och presenteras digitalt ska vara tillgängligt för alla. Exempelvis ska en rapport sparas i lämpligt digitalt format för att kunna läsas upp i talsyntesprogram.	Ja
09(2020)	Projektet ska presenteras på kommunens webbplats under projektets löptid.	Ja
Sluttid	Projektet ska vara genomfört senast den 31 december 2024.	Ja
LONA-dagar	Projektet ska redovisa sina resultat i samband med "Lokala naturvårdens dagar" eller annat publikt arrangemang minst en gång inom projektets löptid.	Ja
Artportalen	Fynd av invasiva främmande arter ska rapporteras till webbplatsen Invasivaarter.nu. Övriga arter ska läggas in på Artportalen.	Ja
Uppföljning	En uppföljning av projektets resultat ska göras i form av antal deltagare på de olika aktiviteterna i projektet inklusive antal besökare/likes på webben (twitter/facebook/google och liknande).	Ja
Växtval	Det är inte tillåtet att plantera eller så in arter som har potential att bli invasiva, se Artdatabankens lista för riskklassade arter.	Ja

Bilagor

- Plankarta - Laga kraft.pdf
- Underskriven ansökan Semper Biosfärstråk.pdf
- Medfinansieringsintyg-LONA signerat Biosfär.pdf
- götene biosfärstråk medfinansieringsintyg-LONA.pdf
- Fjäril.jpg
- Topografisk karta över projektområdet.pdf
- Medfinansiering Götene kommun.pdf
- Beslut om preliminärt bidrag_22138854.pdf

Underskrift och Godkännande av Projekt 22138854

2025.02.19.

Datum

Underskrift av behörig firmatecknare

2025.02.24 (GÖTENE)

UNNAN KÅSTAMMARSTRÖM. JOHAN MÅNSSON

Namnförtydligande

För GÖTENE GÖTENE Kommun

Politikområden

- Skola (30 %) Projekt Biosfärstråk planeras att användas som en pedagogisk miljö för förskola och grundskola i Götene tätort.
- Folkhälsa (20 %) Projekt Biosfärstråk Semper kommer gynna människors folkhälsa genom att vandringsstråket ökar sin attraktivitet att vandra i Götene tätort i nära anslutning till sitt boende. Projektområdet ökar förskola och skolans möjligheter att vandra och utöva utepedagogik istället för att stanna kvar i förskolans/skolans lokaler.
- Friluftsliv (50 %) Projekt Biosfärstråk Semper förläggs i ett grönstrukturstråk med ett gång och cykelstråk som används i hög grad av människor i Götene kommun. Detta grönstrukturstråk används för promenader, joggingturer, arbetspendling, cyklister, hundägare och även av cykelturister mellan Lundsbrunn-Götene- Kinnekulle-Hällekis.